

но. Маса товарних бульб картоплі досліджуваних сортів коливалася у межах 96,8140,2 г. Найкрупніші бульби формували рослини сорту 'Розара' – 140,2г, найдрібніші – сорту 'Сіфра' – 96,8 г. Бульби цього сорту були також найбільш видовжені (індекс форми становить 1,4). За найбільшим поперечним діаметром всі бульби досліджуваних сортів відповідали вимогам діючих нормативних документів. Найбільше стандартних бульб формували рослини сорту 'Розара' (контроль) та 'Лабадія' – 98,1 та 97,9 % відповідно.

Вміст сухих речовин у бульбах коливався в межах від 19,4 до 28,0%. Найбільшу кількість їх накопичували бульби сортів 'Сіфра', 'Роза-

ра' та 'Сатіна'. Як відомо, для бульб, призначених для переробки, небажаним є високий вміст редукованих цукрів. У бульбах досліджуваних сортів їх накопичувалася незначна кількість – 0,200,41 %. За вмістом крохмалю та вітаміну С виділилися бульби сорту 'Сіфра' – 20,8 % та 12,6 % відповідно.

Таким чином, найбільш урожайними були сорти 'Сатіна' та 'Опал'. За вмістом основних біохімічних показників найкращі результати показав сорт 'Сіфра', у бульбах якого накопичувалося найбільша кількість сухої речовини (28,0 %), крохмалю (21,2 %) та вітаміну С (12,6 мг%).

УДК 581.13:634.232:581.14+631.559

Барабаш Т. М., науковий співробітник

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН

E-mail: barabash.tatiana@ukr.net

РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ ДЕРЕВ ЧЕРЕШНІ ЗА РІЗНИХ ПЛОЩ ЖИВЛЕННЯ

Черешня є однією з найбільш поширених кісточкових культур на півдні України. Її вирощування за інтенсивним типом є одним з найбільш складних процесів у садівництві і вимагає системного підходу. При цьому важливими складовими є використання слаборослих вегетативних підщеп та ущільнених схем розміщення дерев, які дозволяють розміщувати більшу кількість дерев на площі та повніше реалізувати біологічний потенціал черешні. Тому визначення оптимальної схеми розміщення дерев черешні, яка підвищить урожайність при збереженості високої якості плодів, є особливо актуальним.

Дослідження проводились в насадженнях черешні 2013 року садіння на другому відділенні НВД «Наукова» МДСС імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН в умовах помірно-континентального клімату на чорноземі південному легкосуглинковому. Крони дерев черешні двох сортів Анонс і Талісман, щеплених на клоновій підщепі ВСЛ-2, формували по типу малооб'ємної веретенподібної крони. Вивчалися площі живлення – 5х3 (контроль), 5х2, 5х1,5, 5х1 м. Повторність варіантів 3-кратна по 6 дерев в кожній. Агротехнічні заходи по догляду за деревами загальноприйнятні.

Одержані експериментальні дані показують, що на п'ятий рік вегетації ущільнення дерев черешні не викликає значного погіршення обростання як вегетативною, так і обростаючою плодовою деревиною, дані процеси протікають збалансовано та вирівняно, а застосовані вліт-

ку агроприйоми стримували вегетативний ріст дерев та сприяли їх обростанню плодовою деревиною. Більшим обростанням вегетативною масою характеризуються дерева при схемі садіння 5х3 м (контроль). Так, у цьому варіанті обхват штамба більший на 9%, сумарний приріст однорічних пагонів – на 11%, висота, розміри крони дерев вздовж і поперек ряду перевищували інші площі живлення відповідно на 5, 7 і 5%, що збільшувало площу проєкції та об'єм крони на 1015 %. Найменші (в середньому на 15%) дані показники по відношенню до контролю відмічені у варіанті зі схемою садіння 5х1 м. Встановлено, що освоєння відведеної площі живлення на 5-й рік вегетації склало у варіантах досліді 2572 %, найбільше (на 72%) у найщільнішому варіанті – 5х1 м. Аналіз формування асиміляційної та плодової поверхні у досліді показав, що більш щільне розміщення дерев (5х1,5, 5х1 м) зменшує ці показники з одного дерева на 17 і 48 %, але збільшує їх з одиниці площі на 108 і 15%. Найбільш врожайним для обох сортів з одиниці площі виявився найщільніший варіант 5х1 м (2000 дер./га), який перевищив контроль з ущільненням до 667 дерев в 2,0 рази, а інші варіанти в 1,8 рази і склав 2,2 т/га. Середня маса плоду склала 9 г з середнім діаметром 27 мм. Біохімічний аналіз плодів показав, що більше ущільнення дерев в ряду по відношенню до контролю знижує вміст вітаміну С на 0,3 %, цукру на 0,6, сухих розчинних речовин – на 0,6% та дещо посилює їх кислотність – на 0,05 %.